



ที่ ปป ๐๐๒๘/ ๓๕๕

สำนักงาน ป.ป.ท.
อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024) และรายงานผลการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงาน ป.ป.ท. ที่ ปป ๐๐๒๘/๒๒๗ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘
๒. รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024)
๓. รายงานผลการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024) และรายงานผลการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณารับทราบ โดยเรื่องที่เสนอเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ได้รับทราบและเห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้เสนอและมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป โดยที่ผ่านมา สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตผ่านกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) องค์กรประกอบ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาควิชาการ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นฝ่ายเลขานุการฯ มีหน้าที่และอำนาจ เสนอแนะแนวทาง มาตรการ และกำหนดแผนในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

๑.๒ แผนแม่บท...

๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับปรับปรุง) ประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดเป้าหมายให้ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน และอันดับต้องไม่ต่ำกว่าอันดับ ๗๖ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๗ คะแนนของประเทศไทยอยู่ในช่วงระหว่าง ๓๔ - ๓๘ คะแนน และพบว่าปัญหาการทุจริตที่สำคัญที่ทำให้คะแนนของประเทศไทยลดลง เช่น การใช้ตำแหน่งอำนาจหน้าที่โดยมิชอบ การติดสินบนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ การใช้งบประมาณและทรัพยากรของรัฐที่ไม่คุ้มค่ามีการเอื้อประโยชน์ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รับทราบแนวทางการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป ที่ผ่านมามีได้ดำเนินการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตผ่านกลไกคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ภายใต้ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) องค์ประกอบ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาควิชาการ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นฝ่ายเลขานุการฯ มีหน้าที่และอำนาจ เสนอแนะแนวทาง มาตรการ และกำหนดแผนในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ และมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จึงเสนอรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024) และรายงานผลการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากการประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024) เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๔ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๗ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งมีระดับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๘ จาก ๑๘๐ ประเทศ นอกจากนี้ ในปีนี้ยังเป็นระดับคะแนนที่ต่ำที่สุดที่ประเทศไทยเคยได้รับ ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในสายตา นานาชาติ เนื่องจากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นเครื่องบ่งชี้ที่สะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และเป็นหนึ่งตัวแปรสำคัญที่กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนใช้ประเมินความน่าเชื่อถือทางเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่นด้านการค้าการลงทุน การทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยต้นทุนหรือความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ ดังนั้น รัฐบาลจึงควรมีแนวทางมาตรการเพื่อยกระดับการดำเนินการเพิ่มระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้มีคะแนนสูงมากยิ่งขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อดึงดูดความสนใจจากนักลงทุนให้เข้ามาประกอบกิจการ ธุรกิจในประเทศไทย ส่งเสริมการสร้างรายได้ เพื่อฟื้นฟูและยกระดับเศรษฐกิจของประเทศไทยต่อไป

๓. สำคัญและข้อเท็จจริง

องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้

การทุจริต (CPI) ตามแผนปฏิบัติการระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการข้างต้นดังต่อไปนี้

๓.๑ รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024)

๓.๑.๑ องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024) เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยครั้งนี้มีประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งสิ้น ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งข้อมูล ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่ได้รับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ Denmark (๙๐) รองลงมา Finland (๘๘) Singapore (๘๔) New Zealand (๘๓) ถัดมาเป็น Luxembourg, Norway และ Switzerland (๘๑) เป็นประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดใน ๕ อันดับแรก สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ South Sudan (๘)

๓.๑.๒ ภาพรวมผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพรวมผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้รับ ๓๔ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๑๐๗ จากประเทศที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ โดยมีคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งได้รับ ๓๕ คะแนน แต่อยู่ในอันดับที่ดีขึ้นจากปีที่แล้ว ๑ อันดับ ซึ่งเป็นปีที่ได้คะแนนน้อยที่สุด ตั้งแต่มีการประเมินมา ดังนั้น จึงนำมาสู่บทสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑) ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยลดลง ๑ คะแนน โดยคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย อยู่ในกลุ่มประเทศที่มีคะแนนลดลง ซึ่งมีจำนวน ๙๓ ประเทศ ขณะที่ประเทศที่มีคะแนนเพิ่มขึ้นมีจำนวน ๕๖ ประเทศ และประเทศที่มีคะแนนเท่าเดิมมีจำนวน ๓๑ ประเทศ ดังนั้น คะแนนในปีนี้ของประเทศไทยจึงสะท้อนว่า การประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในสายตานานาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๖ และเมื่อเทียบคะแนนดิบในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเทศไทยได้คะแนนลดลง ๔ คะแนน จาก ๓๑๒ คะแนน เหลือ ๓๐๘ คะแนน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๒) คะแนนของประเทศอาเซียนส่วนใหญ่มีระดับคะแนนลดลง กลุ่มประเทศที่มีระดับคะแนนลดลงมีจำนวน ๕ ประเทศ ได้แก่ Thailand (-๑) Vietnam (-๑) Philippines (-๑) Cambodia (-๑) และ Myanmar (-๔) ซึ่งสะท้อนถึงระดับความโปร่งใสที่ลดลงของกลุ่มประเทศเหล่านี้ แต่ในขณะเดียวกัน มีประเทศที่มีคะแนนเพิ่มสูงขึ้น ๓ ประเทศ คือ Laos (+๕) Indonesia (+๓) Singapore (+๑) ส่วน Malaysia มีคะแนนคงที่

๓.๑.๓ สาเหตุสำคัญของคะแนน CPI ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๑) มีคะแนนเพิ่มขึ้นในแหล่งการประเมิน ๕ แหล่ง ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นประสิทธิภาพการต่อต้านการทุจริต คือ PERC (+๔) V-DEM (+๓) PRS (+๑) BF(TI) (+๑) และ WJP (+๑) ซึ่งการที่คะแนนมีระดับเพิ่มขึ้นในหลายแหล่งมากกว่าคะแนนที่ลดลง ถือเป็นแนวโน้มในการดำเนินการที่ดี เนื่องจากในสายตาผู้ประเมินอาจมองว่าการจัดการแก้ไขปัญหาการทุจริตในรอบปีที่ผ่านมามีประสิทธิภาพมากขึ้น มีเสรีภาพและความเป็นประชาธิปไตยของไทยในการตรวจสอบถ่วงดุลเพิ่มมากขึ้น รวมถึงมีความน่าเชื่อถือในกระบวนการยุติธรรมเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย

๒) มีคะแนนลดลงในแหล่งการประเมิน ๔ แหล่ง คือ IMD (-๗) GI (-๓) EIU (-๒) และ WEF (-๒) ส่วนใหญ่แหล่งการประเมินที่ลดลงจะเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ การอนุมัติ อนุญาต ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินธุรกิจยังคงมีความยุ่งยากในการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐและยังมีการเรียกรับสินบนจากภาครัฐกิจเอกชน แสดงให้เห็นถึงอุปสรรคในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย ส่งผลต่อศักยภาพ

ในการแข่งขัน...

ในการแข่งขันทางการค้า การลงทุนจากต่างประเทศลดลง นอกจากนี้ผลคะแนนที่ปรากฏยังมีความเชื่อมโยงไปถึงการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐอาจยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่โปร่งใส ในสายตาของผู้ประเมิน

๓.๑.๔ องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญ จำนวน ๔ ประเด็น คือ

๑) นำเรื่องความซื่อตรงมาเป็นประเด็นหลักในการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง มาตรการการต่อต้านการทุจริตสามารถพัฒนาศักยภาพของแต่ละประเทศในการจัดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสามารถปรับตัวในยุคที่มีปัญหาสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากประเด็นสภาพภูมิอากาศเป็นปัญหาที่มีมาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นโอกาสที่สำคัญในการป้องกันมิให้เกิดการสูญเสียอื่น ๆ การถูกละเมิด และยับยั้งการกำหนดนโยบายที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น ความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านสภาพภูมิอากาศและหน่วยงานด้านการต่อต้านการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ ทั้งนี้มีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention against Corruption) เป็นกรอบการดำเนินงานสำคัญในการสนับสนุนประเด็นดังกล่าว

๒) การพัฒนาการสืบสวนสอบสวน การลงโทษ และมาตรการด้านการป้องกันเพื่อต่อต้านการทุจริตจะช่วยยับยั้งอาชญากรรมทางสิ่งแวดล้อมและลดโอกาสการละเว้นจากการลงโทษ การเข้าถึงความยุติธรรม สามารถพัฒนาขึ้นได้โดยการสร้างความแข็งแกร่งให้กับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยงานกำกับควบคุม รวมถึงหน่วยงานต่อต้านการทุจริตต่าง ๆ ชุมชนท้องถิ่นจะต้องสามารถเข้าถึงกลไกหรือกระบวนการร้องทุกข์ต่าง ๆ โดยผู้ที่ร้องทุกข์ทั้งในเรื่องของวิกฤตสภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และผู้แฉเบาะแสดังกล่าวจะต้องได้รับการคุ้มครอง

๓) ป้องกันกระบวนการกำหนดนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศจากอิทธิพลที่ไม่เหมาะสมระดับชาติ และระดับนานาชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินการที่เข้มแข็งมากยิ่งขึ้นในด้านวิกฤตสภาพภูมิอากาศ การกำหนดนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศต้องมีความโปร่งใอย่างสูงที่สุด และมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม จะนำมาซึ่งศักยภาพอย่างเต็มกำลัง และพลิกฟื้นความน่าเชื่อถือในการจัดการกับนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยการสร้างกลไกในการตรวจสอบและจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งการดำเนินการผ่านนักวิ่งเต้น (Lobbying registers) และการเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มความตื่นตัวในการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UN Framework Convention against Climate Change)

๔) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการลงทุนเพื่อแก้ไขวิกฤตสภาพการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม ข้อมูลด้านการเงินในการต่อสู้กับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง โครงการ และสัญญาต่าง ๆ จะต้องถูกเปิดเผย สามารถเข้าถึงได้ และเป็นที่รับรู้ในวงกว้าง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของการได้รับความยินยอมล่วงหน้าโดยสมัครใจจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการดังกล่าว กรอบความรับผิดชอบที่ครอบคลุมจะช่วยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น พันธมิตรด้านการเปลี่ยนผ่านพลังงานที่เป็นธรรม (Just Energy Transition Partnerships) ระหว่างประเทศ รวมถึงผ่านการกำกับดูแล ซึ่งจะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ดีขึ้น

๓.๒ รายงานผลการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๒.๑ แผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบด้วย กิจกรรม/โครงการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จาก ๔ แผนงาน คือ แผนงานเรื่องที่ ๑ การป้องกันการติดสินบน จำนวน ๔๕ กิจกรรม/โครงการ แผนงานเรื่องที่ ๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน ๑๐ กิจกรรม/โครงการ แผนงานเรื่องที่ ๓ การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า จำนวน ๑๘ กิจกรรม/โครงการ และ

แผนงานเรื่องที่ ๔...

แผนงานเรื่องที่ ๔ ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต จำนวน ๑๗ กิจกรรม/โครงการ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๐ กิจกรรม/โครงการ

๓.๒.๒ สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ได้ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรค โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ได้รวบรวมสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗) ดังนี้

แผนงานเรื่องที่ ๑ การป้องกันการติดสินบน ๓ แนวทาง ๑๖ มาตรการ ๔๕ โครงการ ดำเนินการเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๔๐ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๒ โครงการ และไม่สามารถดำเนินโครงการได้ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน ๑ กิจกรรม “การพัฒนากฎหมายเพื่อให้อำนาจหน่วยงานภายนอก เช่น หน่วยงานของรัฐ/องค์กรของรัฐ สำนักงานสิทธิบัตร/องค์กรสิทธิบัตรของรัฐต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคำขอสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร หรือหน่วยงานอื่นตามที่อธิบดีกำหนด” เนื่องจากอยู่ระหว่างปรับถ้อยคำและให้ข้อมูลเพิ่มเติมในมาตราที่เกี่ยวข้องของร่างพระราชบัญญัติสิทธิบัตร ฉบับที่ ... พ.ศ. ... ให้ชัดเจนขึ้นตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็น

- สำนักงาน ป.ป.ท. จำนวน ๑ โครงการ “โครงการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อกำกับติดตามระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ” เนื่องจากอยู่ระหว่างการตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษาฯ งวดงานที่ ๔

- กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑ โครงการ “โครงการอบรมให้ความรู้เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีโฆษณาของกระทรวงสาธารณสุขแก่ผู้ประกอบการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีโฆษณา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐” เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวได้

- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จำนวน ๑ โครงการ “โครงการตลาดนัดคุณธรรม” เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนแผนการจัดโครงการเป็นรูปแบบอื่น จึงไม่สามารถดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวได้

- กรมการค้าต่างประเทศ จำนวน ๑ โครงการ “โครงการยกระดับการให้บริการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยนวัตกรรมดิจิทัล (DFT SMART Certificate of Origin (C/O)) ระยะที่ ๒” เนื่องจากกรมการค้าต่างประเทศได้มีหนังสือถึงสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) เพื่อขอยกเลิกการดำเนินโครงการดังกล่าวภายใต้แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล

แผนงานเรื่องที่ ๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ๔ แนวทาง ๕ มาตรการ ๑๐ โครงการ ดำเนินการเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๙ โครงการ และไม่สามารถดำเนินโครงการได้ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่

- กรมศุลกากร จำนวน ๑ โครงการ “โครงการพัฒนาฐานข้อมูล AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเอกซเรย์คร่อมสายพาน” เนื่องจากจากการประชุมคณะทำงานเพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการพัฒนาฐานข้อมูล AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเอกซเรย์คร่อมสายพาน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้มีมติเห็นควรไม่ดำเนินโครงการฯ ต่อไป โดยจากการศึกษาพบว่า การนำโปรแกรมปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในขณะนี้ ยังไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านการปกป้องสังคมโดยเฉพาะการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการลักลอบนำเข้าเงินตราต่างประเทศ หรือการลดขั้นตอนการทำงานและการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนเหตุผลด้านงบประมาณที่ยังไม่คุ้มค่าและยังไม่สอดคล้องกับการนำมาใช้งานตรวจของตู้โดยสาร ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและระบบตรวจสอบกระเป๋าและสัมภาระของผู้เดินทางด้วยระบบเอกซเรย์คร่อมสายพาน

แผนงานเรื่องที่ ๓ การใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า ๓ แนวทาง
๑๑ มาตรการ ๑๘ โครงการ ดำเนินการเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๗ โครงการ อยู่ระหว่าง
ดำเนินการ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่

- กรมบัญชีกลาง จำนวน ๑ โครงการ “การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง เพิ่มเติม
และเก็บข้อมูลในรูปแบบ Machine readable format” เนื่องจากได้มีการลงนามในสัญญา เมื่อวันที่ ๕
กรกฎาคม ๒๕๖๗ และอยู่ระหว่างการออกแบบ Prototype

แผนงานเรื่องที่ ๔ ประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ๓ แนวทาง ๔ มาตรการ
๑๗ โครงการ ดำเนินการเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๔ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ
จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๒ โครงการ “โครงการจ้างที่ปรึกษาจัดทำ
ธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา” เนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินการของ
คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษา และ “โครงการพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Website for All)
ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา” เนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาผลการจัดซื้อจัดจ้าง

- สถาบันพระปกเกล้า จำนวน ๑ โครงการ “โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพความ
รวดเร็วด้วยระบบปัญญาประดิษฐ์ ในกระบวนการลงทะเบียนและตรวจสอบคำกล่าวหาของสำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ” เนื่องจากอยู่ระหว่างการขยายเวลาการดำเนินการเพื่อพัฒนาต้นแบบที่ ๓

๓.๒.๓ ผลการดำเนินการเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้กำหนดประเด็นสำคัญเร่งด่วน (Quick win) จำนวน ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป็นภาครัฐระบบเปิด (Open Government)
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโปร่งใสโดยการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบสากลหรือ
รูปแบบที่เครื่องสามารถอ่านได้ (Machine Readable) สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาบริการและนวัตกรรม
ที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในด้านต่าง ๆ โดยนำร่องการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในส่วนขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะครอบคลุมการเปิดเผยงบประมาณ ดังนี้

- ๑) งบประมาณรายจ่ายตามข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) ข้อมูลเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการดำเนินการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเพิ่มเติมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม
เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ และข้อมูลเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้มีหนังสือขอให้จังหวัดแจ้ง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ได้รับการจัดสรร
ในรูปแบบสกุลไฟล์ Word, Excel ควบคู่กับสกุลไฟล์ PDF ทั้ง ๓ รูปแบบพร้อมกัน ในเว็บไซต์ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการนำร่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดแรก

ประเด็นที่ ๒ การขับเคลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ
ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีต่อระบบราชการไทย ดังนั้น การขับเคลื่อนการยกระดับ
ศูนย์ขับเคลื่อนการบริการภาครัฐสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ ของสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการให้บริการภาครัฐ การรับเรื่องร้องเรียนและดำเนินการเพื่อนำไปสู่การแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา
ระบบการให้บริการภาครัฐ รวมถึงเพื่อให้ทราบถึงปัญหาของระบบราชการนำไปสู่การแก้ไขได้สำเร็จ โดยมี
ผลการดำเนินงานดังนี้

๑) มีการศึกษาและแก้ไขปัญหาโดยมีการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการศึกษา
ขั้นตอนและสาเหตุปัญหาในพื้นที่ เช่น สำนักงานที่ดินจังหวัด ด้านตรวจคนเข้าเมือง ฯลฯ เพื่อรวบรวมข้อมูลและ

แก้ไขปัญหา...

แก้ไขปัญห และมีการสอบถามข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยส่งหนังสือสอบถามและติดตามผลจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมการปกครอง และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เกี่ยวกับแนวทางป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒) มีการพัฒนาระบบบริการและติดตามการทำงานโดยปรับปรุงแบบประเมินผล การบริการภาครัฐที่เน้นการสร้างความโปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติ และพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนในการเชื่อมโยงช่องทางรับเรื่องร้องเรียน เช่น ระบบ ศอตช., PCMS ศร., Traffy Fondue และปรับปรุงการทำงานให้ตอบสนองต่อปัญหาได้รวดเร็วขึ้น

๓) มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรโดยจัดโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญในด้านการรับเรื่องร้องเรียนและอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและชาวต่างชาติ โครงการเสริมสร้างธรรมาภิบาลและความร่วมมือกับภาคธุรกิจ และฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในงาน

๔) การสร้างความร่วมมือและนวัตกรรมในการพัฒนาองค์ความรู้และกลไกขับเคลื่อนแบบ One Stop Service (OSS) โดยประสานงานกับภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อยกระดับการบริการสำหรับนักลงทุนและชาวต่างชาติในพื้นที่เป้าหมาย และมีพิธีลงนามข้อตกลงระหว่างสำนักงาน ป.ป.ท. และ SIRDI ของมหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อขับเคลื่อนธรรมาภิบาลและการบริการภาครัฐ รวมทั้งมีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักลงทุนและภาคธุรกิจในการป้องกันการทุจริต เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐ ลดปัญหาทุจริต และสร้างความเชื่อมั่นในกลไกการแก้ไขปัญหาของรัฐ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) มีความสำคัญต่อภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยในสายตานานาชาติ เนื่องจากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) จะสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยจะเป็นหนึ่งตัวแปรสำคัญที่กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจ ความเชื่อมั่นในการลงทุน โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยต้นทุนหรือความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตสูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

๕. กรอบแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะต่อไป ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024) และผลการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พบข้อมูลที่มีนัยสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จะได้เร่งรัดขับเคลื่อนการดำเนินการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ตามแผนปฏิบัติการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย การดำเนินการผ่าน ๔ แผนงาน ได้แก่ ๑) ด้านการป้องกันการติดสินบน ๒) ด้านการตรวจสอบการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ๓) ด้านการใช้งบประมาณและทรัพยากรภาครัฐอย่างคุ้มค่า และ ๔) ด้านประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยมี ๑๓ แนวทาง ๓๖ มาตรการ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการขับเคลื่อนค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ให้สูงขึ้นและสอดคล้องตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ต่อไป

๖. ข้อเสนอ...

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๖.๑ รับทราบรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (Corruption Perceptions Index : CPI 2024) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๖.๒ รับทราบรายงานผลการขับเคลื่อนการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายภูมิวิศาล เกษมสุข)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

กองนวัตกรรมและความโปร่งใสในภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๑๕๑๒

E-mail : innovation@pacc.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย

